

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztő:
Darabos-
Hirdetés:

kiadó hivatal: Debreczen,
ám. — Telefon 412. szám.
abás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam.

162. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Vasárnap, december 8.

Ne tovább!

Két kivételes báborus javaslatot villámgyorsan, észrevétel nélkül, aggodalom nélkül elfogadott már a munkapárt s most a harmadiknál megtorpant. A viharedzett politikusok, akik szemhunyorítás nélkül deklarálták házbábornak az elnöki akaratot, törvénynek a meg sem szavazott iratcsomót, a nagy rohanásban hirtelen megállottak. Talán hosszabb időre, talán csak egy napra, de beszüntették a vágatást és az előzetes intézkedések, a sokszor hangoztatott sürgősség ellenére nem tárgyalták a képviselőházban a báborus javaslatok harmadikát, azt, amely hivatva volna általánosítani a statáriális állapotokat, módot adva a kormánynak a közszabadságok minden fajtájának felfüggesztésére.

Adjanak bár még oly iurfangos magyarázatot e váratlan késedelemnek, annyi bizonyos, hogy a halasztás lényege a munkapártban, a munkapárti lelkiismeret lángjának halavány, erőtelen, de tagadhatatlan fellobbanásában rejlik. Nem fűzünk hozzá reményeket, nem bizunk benne, hogy tartós lesz a lelkiismeret nyugtalankodása. Ellenkezőleg: minden tapasztalatunk arra tanít, hogy ismét a terror, a pártabszolútizmus fog diadalmaskodni és a halasztás régi kormánypárti sablón szerint a kapacitálóknak adott terminus. Ez idő alatt tizen és huszan, meg százan, szolgálatkész ifjú párttagok, idült és aktív miniszterek fogják körül a kormánytábornak azt a esodaszamba menő tagját, aki ennyi fenyegető intézkedés láttára nem tud néma maradni s mindnyájan kérnek és követelődnek, ígérnek és fenyegetőznek, míg meg nem roppan, görbül a derék, amely ma még egyenesnek mutatkozott.

Szégyenletes maga a feltevés is, hogy a legelszántabb, a legtehetetlenebb, a legakarattal nélkülibb párt is hall-

gatva teszi a bilincseket az országra és ezzel önmagára is. Hiszen, ha vannak férfiak ott a kormány körül, akik még pirulni tudnak, biborvörösre kell, hogy gyuljon az arcuk, ha figyelnek arra, mi történik Ausztriában, hogyan tárgyalják a kivételes intézkedéseket ott és hogy térnek fölöttük napirendre nálunk.

Az osztrák javaslatok tartalmukra nézve mások: mások és enyhébbek. Az osztrák közjogi szellem, törvénykritika is más, mint a magyar. S mégis, hiába a kormány kérése, hiába a külső helyzetre való hivatkozás: a bécsi politikusok már a bizottságokban sorra, alaposan megvizsgálják a súlyos intézkedéseket és egy népparlament hátvédje nyújtotta mindanak vétőt olyan paragrafusok ellen, amelyeket Budapesten megszavaztak. A bécsi politikusok nem hajlandók hallgatni, amikor úgy látják, hogy vagyon, emberélet, vállalkozás, földbirtok, ingatlan: minden a hadvezetőség kegyelmére van bízva e javaslatok révén. És amikor azt olvassák, hogy ötven éves emberek fegyver alá szólíthatók, nem hunyják be a szemüket, hanem megkonstruálják e jellemző kis részlet minden vétségét.

Dermesztő hallgatással leplezlék a magyar képviselők azt a komor intézkedést s mind a többi. Az osztrák politikusok emelték csak fel ellene szavukat, a mi mérhetetlen szégyenünkre. Itt kiadták az ukázt, hogy egy betűnyi változtatás nélkül szavazni kell. Ott a kormány kénytelen a módosítás gondolatával foglalkozni és más akadály már nem is tud, mint hogy ezek a törvények, mint „közös ügyek“ szükségképpen azonosak kell hogy legyenek a magyar törvényekkel. Ez a beszéd: dőre és merőben ellenkezik a magyar közjoggal. De éppen mert el-

lenkezik, mert itt közös ügyekről szó sem lehet, azért következik belőle, hogy az osztrák politikusok ki fogják harcolni a kivételes törvények enyhítését: Ausztriában módosítani fogják ugyanazokat a paragrafusokat, amelyek a munkapárti retortán immár keresztülmentek.

Mint ahogyan keresztülmennek a hátralévők, a statáriális törvény szakaszai is. Egy ember, vagy kettő, vagy akár tíz lelkiismeretének háborgása megállíthatja egy napra a tömeget, a mely rohan az örvény felé, de — tudjuk — végképp nem tartóztathatja fel.

Történelmi találkozások.

Melletünk, a szomszédunkban, csinálják a világhistóriát, amelynek, nem lehet tudni mikor, mi is részesei lehetünk. Ma még tulságosan benne vagyunk a dologban, semhogy történelmi perspektívából tudnók nézni az eseményeket. Ma még a véres aktuálitások foglalják le érdeklődésünket és a nagy történelmi eseményeket, amelyekből később a megható legendák születnek — nem tudjuk értékelni. Vessünk csak vissza egy pillantást a históriára és apró, lényegtelennek látszó epizódok mint nagy események domborodnak ki, jelleget adnak egész koroknak és nagy nemzeti drámákra leszik fel a lelki koronát. Ezek a kicsi, de nagy események azok a találkozások, amikor a legyőzött fél vezetője találkozott a győztes fél vezérével, amikor valamelyik hajdókló hatalom királya, vagy hadi nagysága volt kénytelen békejobbát odanyújtani diadalmas gyilkosának. Ujjászülető és haldokló nemzeteknek utolsó és első életreflexe tömörül egy-egy ilyen kézzszorításban, néhány idegszál rezgésében, néhány izom megrándulásban, vagy két ilyen lélek pillanatnyi működésében komprimálva van az egész világhistória, országok tragédiája és

Butorok

legelőnyösebben a Csapó- és Piac-utca sarkon levő Butorcsarnokban szereshetők be.

Névjegyek

gyorsan és jutányos árban készülnek Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

diadalma, a szenvedések jajsza, halottak némasága és élők diadalordítása.

Emlékezzünk csak a tatárjárásra, amikor a mongol tömeg véres seprével söpörte végig Magyarországot és. Diadalutjában magasra tartott félholddal, kidüllesztett melet, hatalmas gögös és biztos tudatában állott oda az ozmán sereg. Bajazid szultán kényeztetett hőse volt az erőnek és hatalomnak, ő volt hivatva a sárga veszedelemtől megmenteni Európát De a mongolok nem ismerték erőit, nem respektálták hatalmat és a diadalmas félhold jankadalan hullott a porba. Tamerlan találkozott Bajazid-dal. Es Tamerlan személyesen is megalázta az ozmán icsőség fejét, karját, szívét, esztét. A sánta, gyenge Tamerlan ketrecbe záratta az erős, hatalmas, izmos Bajazidot és mint valami majmot vitette végig diadalmas, bémész serege előtt. Ha a történet keresztül belenézünk ebbe a két lélekbe, ha elképzeljük magunkat a helyzetükben, a szegény ketrecében és a diadal trónján, az egész világ tragediáját, és az egész világ vad, vérszaga diadalát érezhetjük ebben a rémesen gyönyörű, vadul szép és diadalmasan lealázó néhány percben, vagy csak pillanatban.

Vagy az újabbkori történelmi gondoljunk csak Napoleon és Ferencz császári találkozására.

Akényeztetett, előkelő és finom Habsburgi, aki kénytelen kezét nyújtani a korzikai ablólovagnak, aki tapintatlanul és éppenséggel nem udvarlóképpen viselkedve merészkedett legyőzni az osztrákokat és nevét egy vakmerő gesztussal beírni a világhistóriába, oda, a született királyok elé: — ő, a korzikai ügyvéd burzscé-fia! Vajjon mit mond ez a kézzsoritás, amikor egy Bonaparte kurta ujjú, vaskos kezébe aláztatosan temetkezett bele a finoman remegő, fehér habsburgi kéz?.. Vagy, amikor I. Vilmos, a poroszok királya Sedánál randevut adott III. Napoleonnak?... A hettérben a megvert francia sereg, a romokban heverő világhatalmi tradíció és elől a remegő császár akinek, XV Lajos termeiben, egyetlen intésére világhistóriai nevek hajtottak fejet, most ugyan-

ezt a kezét egy erősebb, jobban verekedő nagy germán kézbe kellett esdően elhelyeznie. Ebben a kézzsoritásban a gall gloire hanyatlott le a világhatalom lépcsőjére lépő német imperializmus előtt..

Es most.. Törökország csillogó, nagy kulturájú szuverénje volt a keleti világnak. A trónja elé csak hosszas könyörgésre és kellő lábfürdetés után járulhattak a balkáni királycsókák, a "kicsiny «ideszaladt» operett-fejedelmek. A padisah eddig legföljebb, ha kézesőkra nyújtotta oda szent fehér kezét. Es most összehalt ez a négy kis ember, a kecskepásztor a genfi magánzóval és magyar huszártábornagy a görög játékirályllyal és napoleoni gesztussal kezét emeltek Allah földi helytartója megcibálták a szakállát, rakoncátlanul, kegyetlenül és, mint Tamerlan egykor, ők is porba tiporták Mohamed zászlóját, a gögös félholdat. Csataldzsáról pedig — ki tudott eddig Csataldzsáról? — Nazim pasa találkozott Savovval és megszorították az egymás kezét. Nem akarunk most egy diadalmas, egyben pedig tragikuss színezetű apothéozist festeni, leírni azt a pillanatot, amikor ott Csataldzsánál zokogva, de kárörömmel jelentek meg Bajazid szultán, Ferencz császár és III. Napoleon szellemei, — vagy kacagva, mennyei diadalnémorban a Tamerlan sárga, kaján, a Napoleon potrohos és I. Vilmos gögösen germán kísértet-alakjai. Ott is két kéz simult egymáshoz, tiz ujj vonaglott meg, két szív dobant tel, megrokkant és született valaki, ott is zokogva hajtotta egy nagy nemzet fejét a porba, és egy kicsi, de diadalmas nemzet rátette erre a tisztos fajreporos lábát. História kell ahhoz, hogy ezt a kézzsoritást mi is megérezzük...

Az Új Debreczen szerkesztősége Darabos-u. 7.

Telefon 4-12.

A takaréokban.

Ostrom a pénzintézetek ellen.

Amióta a szerb—osztrák-magyar konfliktus kitört, Magyarországon és Ausztriában alig van város, amelynek pénzintézeteit meg ne rohanták volna betevők. Az emberek féltik a megtakarított pénzeszközüket s sietve viszik biztosabb helyre, a — zsebbe. Ennél ma senki se tud biztosabb helyet a pénzének.

A debreczeni pénzintézetek sem kerülheték elezt a sorsot — körülbelül egy hét óta, amióta Oroszország harcias viselkedése óta a konfliktus végsőkig kiélesedett, — a debreczeni magyarok is nagyobb biztonságban hiszik maguknál a pénzt, mint akár az angol bankban.

— Hja, — mondják sokan — mit lehet tudni, ki lesz az ur Magyarországon? A szerb-e, vagy az orosz?

Érdekesek a nagyobb pénzintézetek délelőttöként. Az egyik takaréka alig lehet bejutni. Még a lépcsőt is elállják a megriadt betevők, akik pénzükért jöttek. Városi ember alig van köztük. Csak a szomszédos községek és tanyák népét szállta meg a félelem. A cizmás, szürös emberek, amíg a sorjuk kerüli, — beszélgetnek:

— Hát ami biztos, az biztos. Rócsild is visszavette a pizit Ferencz Jósától.

— Mert háboru lesz. A muszka, meg a francia segítik a rácokat.

— De a burkus király Ferencz Jóska mellett van.

— Nem sokat ér. A burkusnál erősebb a muszka.

— Mi lesz, ha a nimet kikap?

Az anya.

— Az «Új Debreczen» tárcája. —

A minap, hogy kedélyes baráti körben térszünk az öreg Tormanoir grófnénál, egyikünk megbizárgatta az Ambigu egy új darabját, melyben a «vér hangjának» hatalmáról volt szó és a kritikája epés és gunyos volt. — Mindnyájan egyetértettünk vele; sőt megragadtuk az alkalmat, hogy nyilvánítsuk többé-kevésbé skeptikus fölfogásunkat az anyai szeretetről. Lamanche ügyvéd nem szólt semmit. Mosolyogva hallgatta szavainkat, mint egy orvos, aki a szenvedés óráiban látta az embereket, a midőn olyanok mindannyian, mint a naiv gyermekek és meg nem lévszstenek bennünket pőzzal és elmékedéssel. A grófnő, ki modern fölfogás dolgában tultett a legfiatalabbakon, fölkiáltott:

— Lamanche már megint mosolyog. Tudtam, hogy nem fogja elfogadni véleményünket. Pedig még sem hisz a «vér hangjában» és efféle népbolondító badarságokban.

— Bocsánat, — szólt az ügyvéd. — A «népbolondító badarságok» igen komplikált dolgok. Az anyai szeretettel úgy vagyunk, mint igen sok hasonlú jelenséggel. Szemben állunk egy anyagi érzéssel és egy ezoterikus, titkosatoss érzéssel, melyet meghatározni nem könnyű dolog. Az anyagi érzék, az állatok ösztöne, ezt nem tagadhatják önök, mint ahogy nem tagadom én sem. A másik az érzések ama kategóriájába tartozik, melyeket szociális érzéseknek nevezünk. Ugy tetszik, mintha lábaik nem volnának és járnak; mintha testük nem volna és tért foglalnak el; mintha teljesen mesterséges életet élnének és halálosak...

Ejh, hallgassák csak meg a következő érdekes esetet, mely éppen eszembe ötlött.

Már vagy tíz éve lehet annak. Az esküdt-szék előtt védtém egy asszonyt, kit gyilkossági bűnrészességgel vádoltak. A rendőrök egyedül találták őt a gyilkossal és ő viselte az áldozat ékszerait. Az volt a különös, hogy a gyilkos őt nem vádolta és amikor tudára adták, mit vallott az asszony: csak a vállát vonogatta. Az asszony ellenben azt állította, hogy ő indította bűnös cselekedetre azt a 14—15 éves fiút; lerészegítette abszynthal, ugycsábította rá szegényt. Az csak jóságból hallgat, nem akarja elárulni. Ez nagyon szép tőle, de őt — az asszonyt — gyöttrik a lelki-furdalások, mindent be kell vallania.

En azonban semmit sem akartam elhinni a nérdébből. Az asszony nem ismerte a gyilkost. A fiú délután jött el hozzá — azután elment és csak éjjel tért vissza. És kiderült, hogy az áldozat revét sem tudja az asszony. A dolog roppantui érdekelt.

— Kedves Lafargéné, — szóltam, — nem igaz, hogy maga vette rá a gyilkosságra azt a gyereket: maga ártatlan — bizonyítékaim vannak...

Ő eláradt

— Bűnös vagyok, — suttogta.

— Nem. Felejtse el, hogy a védő olyan, mint a gyónatoló. Ha titkot biz reám: esküszöm, hogy megőrzöm; de mindent tudnom kell, hogy lehető legjobban védjem érdekeit.

Ő néhány pillanatra habozott, majd kijelentette, hogy mindent elmond nekem, de ígérjem meg, hogy nem fogok cselekedni másképpen, mint ahogyan ő kívánja...

— Kis vendégfogadóm van a Mogador-

utcában, — kezdte. — Sok 100szat beszélnek rólam a szomszédok, mert hogy piszkos népségnek adok szállást... Uram bocsá! Mintha a kenyereit nem kellene megkeresnie mindenkinék! Nagyon szegénynek születtem; gyakran az utca volt a hálószobám és a bulevardok padjain kuporogtam, éhezve, lézva... Boldog voltam, hogy most végre emberségesebb életet éltem, bármint szidták is fogadomat; boldog voltam, hogy «piszkos népség» keresi fel; mert én ezeknek az embereknek köszönhettem kenyereimet, boldogabb voltam, mint a hidoszlopai alatt. Az én négy rozoga-ágyas szobámmal talán bizony hercegekre és grófnékre tart-hattam volna számot?

Azon a napon hét — hatodika volt — a délelőtti órákban kopogtatott nálam az a fiú. Vértben forgó szemei voltak és görbe orra, és még jobban féltém tőle, mint a többi. Kivett egy szobát és háromszor-négy-szer üldött le abszynthert... Ami engem illet: én csak kétszer iszom napjában és enélkül nem tudnék meglenni. De annak a gyereknek megmondtam, hogy sok, ami sok... Akkor elkezdett gorombaskodni éss engem megijesztett gonosz arca és megkönnyebbülten felsóhajtottam, amikor elment és reméltem, hogy soah többé nem látom... Éjjel aztán felriadtam arra, hogy káromkodva zörgetett az ajtón. Kidugtam a fejemet a kis ablakon és kértem, ne zavarja tel a többi vendégeimet.

— Nyisson ajtót, — dörögte, — beszél-nem kell magával.

— Éjtéli időben? — kezdtem.

— Nem az időről van szó; ha nem nyitja ki, betöröm az ajtót; nem akarom bántani,

— Akkor jön a muszka, meg a rá.
— Rossz lesz.
— Nem, mert ők csak a nimetre haraguznak.
— Hova viszi kend a pizit?
— A strimiliszárba.
— Ott nem kamatozik.
— De nem is vész el.
— Azt mondják, nem is adják ki a pénzt.

Eltogyott. Kölcsonkérték a katonák.

— Csak az enyémet adják ki, a többi nem jár om.

A két magyaron meglátszik, hogy komolyan aggódik a pénzért. A fürgekezü pénztáros egy nevet kált a tömegbe. A két beszélgető közül az egyik a kasszához turakodik s az aflakon benyújtja a zsíros, pecsétetes betétkörnyvet.

Ha egy ember kilép a büszke bankpalota cítra kapuján, — tiz lép a helyébe. Az egyik bankban egyetlen napon százezer koronét fizettek vissza csupán kts betevőknek. Ez a bank egyébként jól telkészült minden eshetőségre. — Érdekes, hogy a betétek gyors, zavartalan visszafizetése nagyon megnyugtatta a közönséget. Sokan, akik pénzüket akarták kivenni, — nyugodtan visszafordultak, amikor látták, hogy mindenkit kifizettek. Naponkint azonban még mindig elég tekintélyes a pénzintézetektől kivont tőke.

Nyomtatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan s pontosan elkészít. **Telefon: 412.**

— folytatta szelidebb hangon; sőt hoztam csinos kis dolgokat, melyeknek örülni fog.

Részántam magam, hogy bebocsátom.

— Na, elég soká váráttál, — szolt, belépve. — Gyujtsd meg a lámpát, látni fogsz valamit.

Engedelmeskedtem. Aztán visszajedtem a gyerektől. Egészen véres volt az arca.

— Mit nézel úgy rám?

— Ez a vér!

— Vér?

Elsápadt és kezével az arcához nyult.

— Óttél! — suttogtam.

Ó most egyszerre szelid lett és siránkozó hangon kezdett beszélni.

— Nem tudtam tovább kitartani. Mindaz a sok nyomorúság. És kerestem munkát és nem találtam.

Ebben a percben, amint úgy rénéztem a sápadt, sovány arcára, hirtelen eszembe jutott valaki. És ott nyomban leroskadtam egy székre.

— Emlékeztetsz valakire, — szoltam, — de nem lehetséges, hogy az ő családjába tartozzál...

— Minden lehetséges — felelte ő. — Lám, megöltém az öreg asszonyt és ő sem volt erre elkészülve és én sem...

— Csuf dolog! — mondtam. — Megölt egy öreg asszonyt! Hát nincs anyád?

— Nincs hát. Talán ez magyarázza meg, hogy kitekertem a nyakat az öregnek.

— Arva vagy?

Közömbösen bólintott fejével.

Én meg tovább és tovább néztem és egyre jobban láttam a hasonlatosságot közte és Pierre Lapipe között...

Hoffer Istvánt elítélték.

A könnyelműség vége.

Még a múlt év május havában nyitott Hoffer István pénzkölcsönkövetítő irodát. Hogy a látszat meglegyen, egy kisasszonyt is szerződtetett és így a hozzá forduló kölcsönkeresők azt hitték, hogy nagyon sok ügylete lehet a tulajdonosnak és gőzerővel, serényen folyik a munka.

A súlyos, nehéz pénzügyi viszonyok között bizony nagyon sokan fordultak Hoffer Istvánhoz kölcsönért, aki hangzatos hirdetésekkel elkábitotta a kölcsönre áhítozókat. Meg aztán a biztos, előkelő fellépése, nagy rábeszélő tehetsége is nagyban elősegítették, hogy minél több forduljanak hozzá.

Persze a kölcsönöket a legtöbb esetben nem tudta megszerezni, viszont azonban az előleges költségeket sem térítette vissza. Hozzá még a nála alkalmazott kisasszonyoknak a kaucióját is a saját céljaira használta fel.

Mert Hoffernek költséges uri passziói voltak. Mindig csak mulatni, pezsgőzni akart. Akárhányszor elhencegett azzal, hogy a kávéház padlóját pezsgővel öntözte meg. Ja, könnyű volt ez a más pénzből!

Mikor aztán a becsapott emberek látták, hogy se pénz, se posztó, feljelentették Hoffer Istvánt. Egyre-másra érkeztek a feljelentések és a rendőrség megindította a nyomozást, aminek az lett az eredménye, hogy október 25-én letartóztatták Hoffer Istvánt, aki azóta vizsgálati fogságban ül.

Ma délelőtt tárgyalta ügyét a debreczeni kir. törvényszék Tóth Aurél elnökelete alatt. A tárgyalási terem zsufolásig megtelt az érdeklődőkkel.

Rengeteg tanut hallgattak ki, mely után

— Hány fivéred és nővéred van? — kérdeztem.

— Egész biró vagy, — röhögte. — Sohasem volt fivérem, sem nővérem. Anyát sohasem láttam és az apám meghalt, mikor négy éves voltam.

Akkor egészen sápadt lettem, mert megértettem hogy ez a fiu a véiben forgó szemekkel, ez a véres fiu — az én tulajdon fiam kit Pierre — az első szeretóm — 16 éves koromban elvitt mag- val vidékre, mert én rosszul viseltem magam. Nem tudtam szólni egy szót sem. Ő ékszerket vett elő a zsebéből — nagyon szép ékszerket és nekem adta. Gépiesen megköszöntem. Kényszerített arra, hogy fölvegyem.

Aztán hort követelt. Elébe tettem. Ebben a percben kopogtattak a rendőrök. A többi tudja, ügyvéd ur. Nem valami gyönyörűséges gyerek, — tudom, — de mégis a fiam, lássa és ezért akarom hogy azt higgyék, én vettem rá a gyilkosságra, hogy le ne üssék a fejét.

A történet nagyon érdekelt. A szemem megnedvesedett valahogyan. A szegény teremtés észrevette:

— Ha egy kissé sajnál, ügyvéd ur, — szolt, — úgy magyarázza el a dolgot az uraknak, hogy megkegyelmezzenek neki, nekem pedig megengedjék, hogy elkísérjem a fiam házába...

Elhallgatott. Nem mertem tanácssal előállni. Ké: kezem közé vettem az övét.

— Szegény asszony! — mondtam. Durva arcán nem mutatkozott irgalom jele.

— Ennek így kell lennie — mormogta — a kötelességem.

Rosni János

Gáthy Bálint dr. kir. ügyész vádbeszéde következett. A védőügyvéd érdekes fejtegetése után a bíróság visszavonult az ítélet meghozatalára.

Körülbeli félóra tanácskozás után kihirdette Tóth Aurél elnök az ítéletet, melynek értelmében Hoffer Istvánt 4 rendbeli csalás bűntettében, 10 rendbeli csalás vétségében és 1 rendbeli sikkasztás vétségében mondotta ki bűnösnek. Összbüntetésül 1 évi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte, amelyből 1 hónapot kitöltöttnek vett.

A vádlott és az ügyész megnyugodtak az ítéleiben, mely így azonnal jogerőre emelkedett.

Hoffer István tehát levonul a börtönbe és lesz ideje meggondolni végzetes tettének következményeit... Ime, ez a mulatozásnak, a pezsgőzésnek, a könnyelmű életnek a vége!...

Kitör a háború.

Tetőponton a krízis.

Belgrádban elérte a krízis a kulminációját. A szerb kereskedők manifesztumban követelik a királytól Durazzo megszállását, Hartwig hangosan követel kikötőt Szerbiának. Egy aktív szerb iniszter nyit levélben kéri Oroszország fegyveres segítségét, a katonai párt minden erejével a harc mellett izgat. Ezután csak végzetes lépések vagy a kijózanodás következhet.

A monarchia álláspontja ezzel szemben nem változott. Az osztrák-magyar és olasz követek tiltakoztak ma Athénben Valona bombázása miatt s kijelentették, hogy a megszállás nem jelenti a birtokbavételt is. Ez szől természetesen Belgrádnak is. Ha a bonyodalmakkal ternyegető Prohészka-ügyben nem történik veszedelmes fordulat, a monarchia be fogja várni a konferencia döntését.

Az európai konferencia kérdése egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz. Biztosítottak látszik ugyanis, hogy a hármasszövetség hatalmasságai hozzájárulnak a Grey-féle javaslatához a nagykövetek reuniójára vonatkozólag. A béketárgyalások Londonban lesznek s így az érintkezés többszörösen meg lesz könnyítve.

Görögország a fegyverszünetre vonatkozólag közvetlen tárgyalásokat kezd a portával, egyéb pozitív jelentés nem érkezett a harctérről. A béketárgyalásokra vonatkozólag most szövegezik az egyes kormányok a megbízottak instrukcióit s Belgrádban erősen törekednek arra, hogy Bulgáriával egyetértően járjanak el.

Az ostromlott várakkal parlamenterek közzölték a fegyverszünet megkötésének híreit.

December tizedikén, Plevná bevételének évfordulóján Nikolajevics Miklós nagyherceg Bukarestbe utazik, hogy Károly királynak átadja a marsallbotot. Ezzel az elkésett hájjával akarja maga felé fordítani Oroszország Károly királyt, ki Plevnánál megsegítette.

A király kihallgatáson fogadta gróf Berchtoldot. Fontos elhatározások történhetek az audiencián, azt mi sem bizonyíthatja jobban, mint az a tény, hogy Bécsben a késő éjeli órákban arról beszéltek, hogy Schemua újra Berlinbe utazott, hogy Moltkeval tanácskozzék.

Férjgyilkosság elkeseredésből.

A részeg és kegyetlen férj tragédiája.

Felmentett férjgyilkos.

Sz. Kiss Bálint büdsszentmihályi lakos még 1884. éprilis havában vette el feleségül Sallay Zsófia ugyanottani lakost, kívül eleinte békeességben és tisztességben élt és akitől két fiú és két leánygyermek származott. 1892-ben Sz. Kiss Bálint valami nagyobb és veszedelmes tolvajbandába került, több rendbeli lopást és betörést követett el; ezek miatt aztán a nyíregyházi kir. törvényszék két és fél évi fegyűzra ítélte, mely súlyos büntetését a lipótvári fegyűzban Sz. Kiss Bálint ki is töltötte.

A fegyűzből hazatérve, Sz. Kiss Bálint ahelyett, hogy magába szállott volna és jó utra tért volna, egészen az ivásnak és korhelyégnek adta magát; keresményét, vagyonát elpocsékolta, eldorbézolta, s amikor apránként már mindenéből kifogyott: feleségét és felnőtt gyermekeit zaklatta és sanyargatta, hogy adjanak neki pénzt és ha tőlük veszélyes fegyűzgeté:ek között sikerült neki egy pár koronát kicsikarni, azt elvitte a kocsmába s addig haza sem jött, míg az utolsó fillért is meg nem itta, el nem pocsékolta.

Ha aztán a kocsmából üres zsebbel és ittas fővel hazakerült, jaj volt annak a családtagnak, aki véletlenül elébe került; nemcsak szidta és mocskolta, de ütötte, verte, baltával és vasvillával üzte s kergette feleségét s gyermekeit, kik nem egy ízben — még éjszaka — idején is — kénytelenek voltak egy szál ingben a szomszédokhoz menekülni s idegeneknél menedéket keresni. Egyik felnőtt leányát, Kiss Zsófiát az édesanyja s a többi gyermekek tanúsága szerint egy ízben oly kegyetlenül megverte, hogy az hetekig súlyos betegen feküdt és állítólag hónapok mulva éppen az apjától elszenvedett ütések és bántalmazások folytán ki is szenvedett.

Szeptember 29-én, egy vasárnapon már kora reggel elment a férj a kocsmába s csak a déli órákban tért haza ittasan; mikor a kapun belépett, szembe jött vele Eszter nevű 18 éves leánya, kire úgy rátámadt hogy a leány futva menekült a szomszédba. Majd betért a konyhába, ott találta feleségét, Sallay Zsófiát, kitéle bédet kért, s amikor az asszony türelenre intette, hogy pár perc mulva kész lesz az ebéd, a férj nekirontott, ököllel homlokán ütötte, majd egy hosszú, éles kést rántott elő és azzal nekiugrott a feleségének, hogy leszurja. A szegény, szerencsétlen asszony szorongatott helyzetében felkapta a kezeügyében levő súlyos mangorkó fát s azzal egymás után két olyan hatalmas ütést mért a férj koponyájára, hogy az eszméletlenül, vérbe borulva a földre rogyott. És mert nagyon félt attól, hogy férje, ha a földről felkel, ismét nekiront s amint azt annyiszor ígérte, életét kioltja: hát a mangorkó fával még néhány ütést mért a földről fekvő urára; majd mikor tisztában volt azzal, hogy férje már nemcsak támadásra, de önvédelemre is képtelen, egy erős dohányszineget tekert a nyakára, hogy min-

denképpen biztosítsa magát s a szomszéd szobában, gyermekágyban fekvő fiatal menyét a brutális térj további támadásai felől.

Ez ügyben tegnap, december 6-én folyt le a tárgyalás a nyíregyházi kir. törvényszék mint esküdtbírószék előtt. A tárgyaláson Szabó László kir. táblai bíró elnökölt, a közvédat Zalczmann Gyula kir. ügyész képviselte, a fogva levő vádlott képviselőjében pedig dr. Kardos Samu debreczeni ügyvéd jelent meg.

A tárgyalás, mely nem egy részében volt izgalmas és érdekes, csak a késő éjjeli órákban ért véget s pedig akként, hogy az esküdtek, kiknek főnöke dr. Szokolay Gyula tekintélyes nyíregyházi ügyvéd volt, arra a kérdésre, hogy «bűnös-e vádlott férje megölésében», — nem-mel feleltek, helyesebben a védelem ama kérdésére, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményt a testi épségét s életét súlyosan s jogtalanul fenyegető veszedelem elhárítása céljából követte el, tehát, hogy a vádlott a jogos védelem terén állott-e akkor, aműdön a késsel rá támadó férjét megölte, «igen»-nel válaszoltak.

Az esküdtek eme verdiktje azután a kir. törvényszék ítéletileg is felmentette a fogva levő vádlottat s annak azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

A felmentő ítéletben nemcsak a vádlott és védője, de maga a kir. ügyészség is megnyugodván, az jogerőre emelkedett és a két hónap óta fogva levő vádlott még azon éjjel elhagyta a reája künn várakozó gyermekeit kíséretében azt a börtönt, ahová nem benső bűnösége, hanem szerencsétlen és boldogtalan családi élete taszította.

A debreczeni Városi Dalegylet nagy hangversenye.

Már előzőleg jeleztük azt, hogy az idei hangversenyszézon egyik legérdekesebb eseménye lesz a «Városi dalegylet» nagy hangversenye, mely e hó 14-én, szombaton este 8 órától tartatik az Arany Bika szálló nagytermében.

Ujabb időben fokozott érdeklődéssel kezd fordulni a zeneértők figyelmé a dal leghatásosabb megnyilvánulása, a férfikar, a dalárdák felé; kéttük ezt a budapesti országos versenyen, dem eg kell figyelmünk a férfikarok működését Debreczenben is, hol az országos hírű «Városi dalegylet»-en kívül számos kiváló férfikar működik.

A szombati nagy hangversenyen ritka művészi élvezetben részesülünk: Möhring: «Téli éj» című atamas dalát a három legkiválóbb debreczeni férfikar: az «Egyetértés», a főiskolai kántus s a «Városi dalegylet» egyesült, mintegy 120 tagból álló kara adja elő: oly művészi esemény ez, melynél a Bika nagy termének zsutolva kell lennie. Schuman: «Szonátájának» I. részét magas művészi megértéssel, kiváló technikával fogja zongorán tolmácsolni Freund Erzsike urhölgy. Várföldy végtelenül bájos, «A szellőhöz» című daját s a jeles finn művésznek, Faltinnak kedves, «A rózsához» című dalát a «Városi dalegylet» adja elő.

Magas röptű költeményeket logunk hallani a költő-paptól, a «Városi dalegylet» választmányi tagjától, Jénosi Zoltántól; Császár Mária, az itten járt legkiválóbb énekművésznök-

kel vetekedő érzéssel, tudással fog énekelni dalakot, zongorán kíséri kollegája: Hayák Károly zenekonzervatóriumi tanár. Handel: «G-moll-szonátáját» s Wiemiawszky: «Legendáját» hegedűn adja elő a kiváló művészi tehetségű Fráter Iván, zongorán kíséri a legmagasabb zenei képzettség befejezéséhez közeledő Freund Erzsike urhölgy. Kettős éneket műkedvelőktől vajmi ritkán hallunk. Szombaton abban is részesülünk; Pávay Boriska urhölgy, s a dalegylet kiváló tenoristája: Kiss Kálmán adják elő Offenbach: «Bar karolleját» a «Hoffmann mesei» operettből s egy más kettőst Hetényi Albert «Endre lovag» című daljátékából. A zongora-kísérő szintén a dalegylet működő tagjai közül telik ki, a kiváló tudású Jaszenovics István személyében. Zöld Károly natásos, «Magyar népdalok» egyvelegét a «Városi dalegylet» férfikara adja elő, az este minden karát vezénylő Mácsay Sándor jeles karnagyunk dirigálásával.

Oly műsor ez, amilyennel vetekedő hangverseny e szézonban nem lehet s már idejekorán ajánljuk a nagyközönség megérdemelt pártfogásába.

A dalegylet alapító és pártoló tagjai belépő díjat nem fizetnek. Nem tagok a Csáthy lépő díjat nem fizetnek. Nem tagok a Csáthy-könyvkereskedésben s este a pénztárnál vált-hatnak jegyet. Párholy 6 K, ülöhely 2 K, állöhely 1 K.

Színház.

1912. december 7-én, szombaton, C) bérletben
MINISZTERELNÖK.
Komédia 3 felvonásban.

Személyek:

Benke Dániel — Szabó Gyula.
Benké — Kiss Mariska.
Gróf Bercey Rezső — Szilgyi Ernő.
Grófné — Uti Gizella.
Dr. Vas Jenő — Lajthay Károly.
Kelmár — Kovács Károly.
Grünfeld — L. Farkas Pál.
Linka — Vajda Ilonka.
Mári — Vámos Gizli.
Rendőrtiszt — Kállay Károly.
Mentő orvos — Kiss Imre.
Venczel — Pethő Pál.

Heti műsor:

Hétfőn: Miniszterelnök, komédia. A) bérlet.
Kedden: Asszonyfaló, operett. B) bérlet.
Szerdán: Farkas, játék. Ujdonság. C) bérlet.
Csütörtökön: Farkas, játék. A) bérlet.
Pénteken: Farkas, játék. B) bérlet.
Szombaton: Éva, operett. Ujdonság. Bérletsszünet.

Vasárnap délután: Én vagyok a néni, bohózat. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletsszünet. — Este: Éva, operett. Kis bérlet.

Miniszterelnök. (Bemutató előadás.) Nagy Endre pompás szatiráját, a «Miniszterelnököt» mutatta be tegnap este a debreczeni színház. Nagy Endre szellemes és kedves dialógusaival a debreczeni közönséget is meghódította, közben pedig megmutatta, hogy a mai társadalomban az érvényesülésnek két eszköze van: az asszony és a protekció. A debreczeni szintársulat meleg estét szerzett Nagy Endre darabjának jóakaratu interpretálásával. Különösen Szabó Gyulának volt nagy sikere, aki megmutatta, hogy nemcsak jó színész, hanem művész is, ha elmélyedik szerepében. Farkas Pál

a szokott jól állotta meg helyét. Lajtaira, ugy létszik, még ilyen kis szerepeket sem lehet rá bízni: a direktió és közönség egyaránt ked- dik jobban megismerni az utóbbi időben. Kiss Mariska, Vajda Ilonka és Szilgyi Ernő egé- szítették még ki az ensemblét.

SZÍNHÁZI HIREK.

Vasárnap előadások. Holnap, vasárnap két előadás lesz Délután 3 órakor mérsékelt hely- árral «Tengerész Kató», általában kedvelt o- erett kerül színre. A főszerepeket játsza- k: Borbély Lili, M. Tordai Erzs, Aranyosi Nusi, Falussy, Kassay, M. Thé, L. Farkas Pál, Solti, Széshalmi. Este rendes helyárral a nálunk rendkívüli siker taratott «Miniszterelnök», Nagy Endre komédiája kerül színre. Főszereplők les- nek: Szabó Gyula, Kiss Mariska, Lajthay Ká- roly, Szilgyi Ernő, Farkas Pál, Vámos Gizella, Széshalmi, Pető, Kovács, Szakács stb.

Ijuszági előadás. Szerden délután 3 órakor a jótékony nőegylet az igazgatóság felkérésére klasszikus előadást rendez ijuszági előadásban. Az előadásban mindazok az urak és hölgyek vesznek részt, kik a december 1-én rendezett előadásban részt vettek. Színre kerül: 1. «Az urhatár polgár», Moliertől. 2. Stuart Mária Schillertől. 3. A kényeskedők, Moliertől. 4. Co- molanus, Schackespearetól. 5. A Sylphidek. — Tánce Chopin-zenére.

HIREK.

Vasárnap istentiszteletek. Vasárnap a ref. templomokban a következők fogják pré- dikálni: Negytemplomban Jánosi Zoltán lelkész, Kistemplomban 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész; Kossuth-utcai templomban Boér Károly vallásokr. lelkész; Is- potály-templomban K. Tóth Kálmán lelkész; városi szegényházban Hajdu Zsigmond püs- pöki titkár; Csapókeri imaházban Kovács Já- nos vallásokr. lelkész; Homokkeri imaházban Demeter Gyula s. lelkész.

Iparosok egyéves katonai szolgálata. A véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-cz. 21. §-á- nak 3. pontja értelmében azoknak a hadkötele- seknek, akik a tudomány, az irodalom, a tech- nika, a művészet vagy iparművészet terén ki- váló eredmény érték el, az egyévi tényleges szolgálatra való igényjogosultságot a honvédel- mi miniszter kivételesen megállapíthatja. E kedvezmény jogcímének igazolására a folyamo- dók a véderő utasítás szerint megfelelő bizo- nyítékot tartoznak csatolni. Mint értesültünk, a kereskedelmi és iparkamarák most felterjesz- tést intéznek a honvédelmi miniszterhez, — hogy az iparművészet és a technika tágabb értelemben vett magyarai számára adjon helyet s a mesterségükben kiváló iparosok számára is engedélyezze az egyéves szolgálat jogát s a kiváló szakképzettséget igazoló bizonyítvány ki- állítására a kereskedelmi és iparkamarákat ha- talmazza fel.

Eljegyzések. Az elmúlt héten a követ- kező eljegyzéseket jelentették az anyakönyvi hi- vatalnak: Karakas Sándor—Pató Eszter, Gyüre János—Sz. Szabó Zsófia, Láng Miklós—Rek- hmann Irén, Székely József—Tar Mária, Lam- bert Ferencz—Friedmann Terézia, Kiss Gábor —Bereczki Zsuzsanna, Nagy György—Jaczkó Margit, Német Dávid—Sicher Jozefia, H. En- gel Károly—Patak: Jolán, Kiss János—Szabó Rozál, Guta István—Nagy Margit, Szabó Mi- hály—Sándor Zsófia, Zsiga Lajos—Vadász Te- rézia, Mező Sándor—Lavaczky Róza, Szath- méri István—Imre Mária, Nagy Lajos—Varga Róza.

29-ik államsorsjáték. Katonai jótékony célokra december 19-én tartják meg Bécsben a 29-ik közös katonai jótékony célokra ren- dezett államsorsjáték húzását. A játékterv tar- talmaz 21.146 nyereményt 625.000 K. összeg- ben, közte főnyeremények 200.000 K, 50.000 K stb., melyek mind készpénzben fizettetnek ki. Sorsjegyek a 4 K. dohánytözsékben, váltóüz- letekben, adó- és postahivatalokban stb. kap- hatók.

Házasság. E héten a következő házás- ságok kötöttek: Simon Lajos ref.—Szabó Sára ref., Nagy János ref.—Karikó Ilona ref., Perczel György ref.—Kovács Ilona ref., Fazekas Fe- rencz ref.—Váci Margit ref., Herkely Gyula rk.—Varga Mária ref., Kovács Ferencz ef.—Besenyey Julia ref., Szepesi Lajos ref.—Tardj Róza ref., Balogh János ref.—Szathmári Mar- git ref., Szöllösi István ref.—Lukács Erzsébet ref., Danesó Bálint ref.—Himon Julia rk., Tóth Imre ef.—Farkas Mária ref., Sümeghy Adám ref.—Tokaji Mária, Kapronczy Mihály ref.—Balogh Zsuzsanna ref., Sajtó János rk.—Antal Julia ref., Farkas Károly ref.—Gulyás Mária ef., Petrits János rk.—Budaházi Julia rk.

Halálozás. Ma délelőtt a következő ha- láleseteket jelentették be az anyakönyvi hiva- talnak: Kaszás István ref. 40 éves, Major Já- nos ref. 20 éves.

Biztos gyógyulás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében fel- fuvódásban, fejtájsban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi «Mol- léle seidlitz-porok» használata által biztos gyó- hatást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szét- küldés naponta utánvéttel Mol A. gyógyszer- rész cs. és kir. udvari szállítótól, Bécs I., Tu- chlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban hatá- rozottan Mol A. készítménye az ő jelvényeivel, és ajánlásával kérendő.

Czifra nyomoruság. Budapestről kétség- telenül meg van állapítva, hogy kétes existen- ciák városa és lakosságának nagy része nem tud megélni a keresetéből, a jövedelméből, tehát mellékjövedelemre van utalva. A hivatalnok dél- utáni vagy esti foglalkozást keres, a tanár, vagy a tanító privátórákat. De a mellékjövede- lem forrása nem mindig a mellékfoglalkozás, lehet az a forrás a kártya, a löverseny és az adósságszínálás is. Pásztor Árpád, a kiváló szociológus «Czifra nyomoruság» című könyvé- ben megdöbbentő adatokat közöl minderről. Kü- bben megdöbbentő adatokat közöl minderről. Kü- bben érdekes az a statisztika, amelyben a könyvekről beszél. Ha egy-egy új könyvsorozat megjelenik, tömérdek vevője akad, aki rögtön az antikváriumba viszi a megrendelt könyveket, a nélkül, hogy csak bele i snézne. A magyar könyvek nagy része tehát nem a kultúrát szolgálja. Jelentős kivétel itt a Tolnai Világlexi- szolgája. Mellet csak az kaphat meg, aki előfizet- tője a Tolnai Világglapjának, husz k orona boltiár helyett csekély három koronáért köte- tenként a huszonöt kötetes hatalmas könyvtár. A kultúrának legbősegebb és legolcsóbb for- rása lesz ez a munka, melyet a legkiválóbb ma- gyar írók, tudósok és szakemberek alkotnak meg harmincezer illusztráció kíséretében. Érde- mes, hogy bár csak az év december 15-én je- lenik meg az első kötet ezen lexikonból, az érdeklődés már is oly óriási, hogy az új elő- fizetők tömegesen jelentkeznek, nehogy ezen pompás kedvezménytől elessenek. Mint értesü- lünk, nemcsak az előfizetők, hanem akik szá- monként veszik a lapot, is hozzájuthatnak e munkához.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Európa Amerikában fegyverkezik.

Budapestről telefonálják. Newyork- ból jelentik: Több európai kormány amerikai fegyvergyáraknál nagymeny- nyiségű önműködő puskát és revolvert rendelt meg. A legtöbb megrendelést Németország és Oroszország tette.

A török hadvezetőség Konstantinápolyban.

Budapestről tele onálják. Konstan- tinápolyból jelentik. Nazim pasa egész főhadiszállása tegnap visszatért Kon- stantinápolyba. A főtiszteket a nép lel- kesen ünnepelte.

Törökország erős.

Berlinből jelentik: Kiamil basa nagyvezér fogadta a «Berliner Tageblatt» konstantinápo- lyi levelezőjét, aki előtt a következőleg nyi- latkozott:

— Ne higgye, hogy Törökország ki van merülve, vagy pedig kényszerülve volna arra, hogy a békét megkösse. Jövönket illető- leg teljesen nyugodt vagyok, aminthogy ez kü- lönben is Istennek kezében van. A hatalmak biztosították Törökországot, hogy a Balkánon nem fog háboru kitörni. Az Olaszországgal való háboru és ezernyi belső baj által szorog- gatott Törökország akkor hazaküldte összes tar- talékosait, mert bizott a hatalmak szavában s így történt, hogy megverték és levertek, anél- kül, hogy ellentállást fejthetett volna ki. Ma azonban Törökországnak a katonai helyzete na- gyon erős és ha békét kötünk, ezzel egyálta- lán nem engedünk semmiféle kényszernek.

Görögország vonakodásának, hogy a fegy- verszünethez csatlakozzék, Kiamil pasa nem ta- lajdonit jelentőséget.

Oroszország javaslata.

Budapestről táviratozzák: Párisból je- lentik: A külügyi bizottság ülése után tudó- dott ki, hogy az albán kérdés megoldására Oroszország újabb javaslattal állott elő: Dszerint.

1. Albánia török fenhatóság alatt maradna.
  2. Nagy hatalmak minden kétséget kizáró módon jelentsék ki, hogy Albániában nincs érdekeltységük.
  3. Albánia egyik kikötője és az ehhez vezető vasutvonal semleges.
  4. Az albán kikötő és a hozzávezető vasutvonal kereskedelmi használati joga Szer- biának biztosíttassék.
- Budapestről telefonálják: Párisból je- lentik: A Le Petit Parisien konstantinápolyi értesítése szerint Görögország tegnap szintén aláírta a Törökországgal való fegyverszünetre vonatkozó szerződést.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél, vö- henynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Terápiás és megelőző szerepe. — Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerárakban.

SCHULTHS ÁGOST Balnye-Lipőzi Salvator-forrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

(15.)

Miska az ünnepélyes alkalommal a pince legjobb borából hozott fel egy palackkal, melyből a tábornok héthátára szóló jókedvében gyakran töltögetett rögtönözött háziasszonynak poharába. Mari kisasszony pedig csak kóstolgatta, kóstolgatta a pomzás nedűt és minden korty után szebb és vigabb lón és mind szabadabban beszélt, a mint szive sugalta.

— Ez aztán kaland, szólt pajkosan, a melynél különbet kívánni sem lehet. — Egyedűj ebédek egy idegen urral, egy katonával. Ha ezt a prepaiandiában, a honnét csak nem régen bocsájtottak világgá, oly szívhez szóló jó tanácsokkal és szép reményekkel, ha ezt ott megtudják dlátkozni!

A tábornok jóízűt nevetett e szavakra. Nagyon tetszett neki a Mari kisasszony jókedve és csak egy kifogás volt, melynek nem is mulasztá el a kellő komolysággal kifejezést adni:

— Most már nem szabad, hogy idegennek tartson, kedves kisasszony. Ön oly szolgálót tett nekem, melyet sohasem fogok viszonzhatni. Nem is tudom, miként róhatom le valaha köszönetemet és csak a ra kérhetem önt, legyen meggyőződve, hogy bennem mindig és minden alkalommal őszinte barátot fog találni. Ne tekintsen „idegen urnak“, hanem hálára kötelezett barátjának.

— Éljen tehát a barátság! szólt Mari kisasszony vígan, miközben poharát fölemelve a tábornokkal koczcintott.

— Éljen! viszonzá a tábornok helyéből ünnepélyesen felállva. És éljen ön is sokká, drága barátóm!

Mari ujjongva üritette poharát; de jókedve hirtelen lelohadt. Lehorgasztá szép fejét. Szégyenlenni kezdte pajzánságát, hallgató tag lett és csak mar fölkel az asztaltól. A nap szokatlan munkái és sajtószertü eseményei után szükségét érezte, hogy pihenjen.

Vissza akart térni kis házikójának nyugalmába. A tábornok azonban ebbe egyáltalán nem egyezett bele, hanem felnyitotta fogadószobájának ajtaját és rendelkezésére bocsátá a szobát Mori kisasszonynak ebéd utáni alvásra. Mari elfogadta a meghívást, beosont a szobába, bezárta az ajtót és csakhamar egészséges álomba merült.

A tábornok pedig az ebédlőben maradt, teült egy krösszékebe, nehogy léptei zajával a szép alvó álmát megzavarja. Gondolatokba merülten ült sokáig és minél toább gondolkozott, annál inkább tetszett neki a helyzet sajátossága. Az egyik oldalon egy gyermek aludt, a ki nem az ő gyermeke volt, a kinek léteiről két nap előtt még tudomása sem volt és akit ma már szívéből megszeretett; a másik oldalon pedig kedves női lény aludt, a kivel ama gydrmek hozta össze és e kettő között ült ő, őrködve álmaik föllett.

Folgtatjuk.

A szerkesztésért felelős **Veith György.**

NYILT-TÉR Serravalló's

Vasas Rina-bor.

Kittüntetve 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengéledők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

1000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2-60 Korona 1 L. üvegekben 4-80 K.

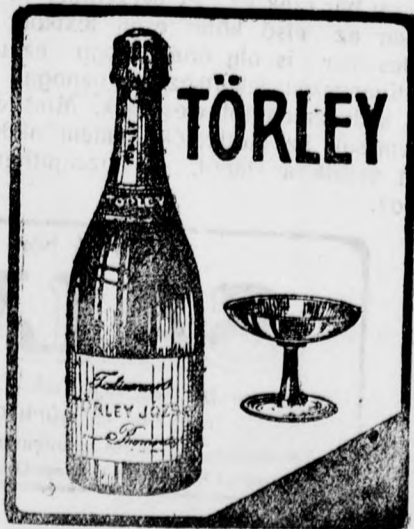

Pehelykornyú elegáns.

Tartósabb mint bór.

Berson
gummi-sarkok
előnyeiről
mindenkinek meg van győződve.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetőseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, szőalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Biztellettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

OLGSO és jó órák, ékszeres legolcsóbban szereshetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltetnek.

UJ DEBRECZEN

Deczember 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismeréseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több uj előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re előfizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipegiz tiz előfizetőt gyűjt, annak ingyen küldjük.

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestetik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvétetik. Ajánlatok német nyelven küldendők: „O. 5818.“ Haasenstein Vogler A.-G. Wien I. czimre.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidára üzlete
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyon
harisnya és
párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szenzációja! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi vicoz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya
egy ujdonság! Felülmúlhatatlan humoros és
szenzációs, minden legkisebb küldemény is
jól szortirozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedürisítők!
Képviselek minden vidékről felvételnek.
75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta
25 drb 1— kor.
50 drb 1-75 kor. **Habighorst & Co.**
100 drb 3— kor. **Bochum I. W. postafiók 49.**
Utánvétellel 40 fillérrel több.
Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 kész-
pénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-
lamsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-,
távirda- és vasúti hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók.
Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen
küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

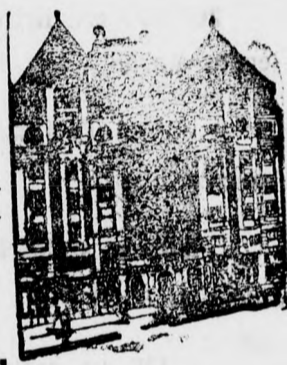
∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete **az összes**
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. bankügyletekkel
TELEFON 416. szám.

Grand ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tővében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült
hat emeletes szálloda pazar fénytel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tár-
salgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
Pensiórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok.
Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa,**
Uj és női fodrász a házban. igazgató tulajdonos.

Első óragyár HANS KONRAD.

Cs. és kir. udv. szállító Brűx No. 2135.
(Csehország) csakis megbízható órákat
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf
rendszerű patent óra nickel-lánccal, füg-
gelékkel és börtokkal **K 4-20** Svájci eredeti
Roscopf rendszerű patent óra **K 5**
Regisztrált „Adler“ Roskopf nikkel anker
remontoir óra **K 7.** Nikkel remontoir óra
„Fantasie“ **K 7-50** Ezüst remontoir óra
„Gloria mű“ nyitott **K 8.40** Ugyanaz kettős
fedéllel **K 12-50**

Verseny-, ébresztő- és faliórák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai
rendszer szerint, minden fekvésben
jár, pontosan szabályozva és repa-
szálva darabonként **K 2 90** 3 dr.
K 8 éjjel világító számlappal **K 3-30.**
3 drb. K 9. Dupla harang ébresztő
K 3.80 éjjel világító **K 4.20** Konyha-
óra (gömbölyű) **K 3.20** Kakuk óra
K 7.50, 8.50 és feljebb. Toronyharang
ébresztő **K 7.80** éjjelvilágító **K 8.40**
Ingaóra **K 8.50 — 10.8** és feljebb.
Nincs rizikó kic. erélés megengedve
vagy pénz vissza. Szétküldés köz-
vetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett, Főkatalógus 400 ábrával kérésre
mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy
pénz! vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-
görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek,
múlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-
szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízha-
tóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégnél
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szer-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét
vámra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Alapított
1856.
Telefon 958.

U.K. TEAS
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
A VILAG LEGJOBB TEAI!
Főraktár:
CSANAK JÓZSEF cégnél.

Vagy szőnyeg
occasio elárusítás

Bosznay J.

és Társa

szőnyeg-áruházában

Debreczen,

Kossuth-utca 5. sz.

200/300 cm. Nyírott Plüs szőnyeg

Rendes ára 58.— Karácsonyi ára K 38.—

Futó szőnyegek

Karácsonyi árak . . . K —38-tól K 2-70

130 cm. széles Maquet butorplüs

Rendes ár K 10.— Karácsonyi ára K 7.—

120 cm. széles butorszövet

Rendes ár K 3-60 Karácsonyi ára K 2-50

Tüll csipkefüggöny Bonne femme

Rendes ár K 6.— Karácsonyi ára K 3-80

Tüll csipkefüggöny Stores

Rendes ár K 11-50 Karácsonyi ára K 7-80

Tüll csipke dupla ágysterítő

Rendes ár K 25.— Karácsonyi ára K 15.—

Flanel takarók, csikos

Rendes ár K 2-50 Karácsonyi ára K 2.—

Matrác Csinvat

Rendes ár K 1-60 Karácsonyi ára K 1-10

Futószőnyeg maradék

Féláron.

Plüs utitakarók,

Plaidek, angora bőrök

Leszállított

árak mellett!

Legolcsóbb és
legjobb hatású

Hashajtó

NEUS.
FÜLÖ
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LAB

(Neustein Erzsébet-pilulái)

Kezeli minden tekintetben a hasonló készítmények. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb sikereit használják az altestbántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vérszártó gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tükres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kéri!

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Filipp Neustein gyógyszerész átvételével fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett oszlopjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben Kubek Sándor Mihálovits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatásúak a leggyakoribb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKÉDÉS, májbántalom, VÉRTELULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, a jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mintafájdalom-összillapító bedörzsölésiszegköszvény, esz és a megkülönböztető követelményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legjobb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozását és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-székföldés:

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kéri

ÓH JAJ!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuk

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kifűző izűek.

Próbadoboz 50 fill.

Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Magfolt ez az átkozott köhögés.

Egger-mellpasztillák csakhamar meggyógyított!

Fő- és székföldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Révai-u 12

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferenc, Harsányi Lajos, Kóczián Dező, Kovács L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sággy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béta gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad. túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

